

S.ARABİSTAN ÇELİK SEKTÖRÜ ANALİZİ

Yönetici Özeti

- Dünya genelinde en çok tüketilen metal olan çelik, ülkelerin genel ve altyapısal gelişmeleri açısından başrol oynamaktadır.
- Krallığın Çelik Sektörü hem iç hem de dış pazarlara ürün sağlamaktadır. Dünya Çelik Birliği'nin "En Fazla Yurtiçi Direkt İndirgenmiş Demir Üretimi Yapan 100 Ülke Sıralamasında" S. Arabistan yıllık 4,8 milyon tonluk üretimi ile 38. sırada yer almaktadır.
- Krallık halen net bir çelik ithalatçısı olmakla birlikte, 2,4 milyar \$ tutarındaki 6 adet projesi ile yerel üretimin 2012 yılı sonuna kadar 7,4 milyon tona ulaşması amaçlanmaktadır.
- Suudi pazarı uzun süreli ucuz enerji tedariki, demir cevheri rezervleri, pazarlara yakınlığı ve hükümet uygulamaları nedeni ile çelik yapımı ve ek üretim için uygundur.
- Ekonomik kriz 2009 yılında global tüketimin %6,4 ve üretimin %8,2 daralmasına neden olmuştur. Arz-talep dengesizliği yüksek stok birikimlerini beraberinde getirmiştir.
- Yerel çelik fiyatları 2008 Temmuz ayında zirve yaparak 1345 \$/ton seviyesine çıkmış ancak 2009 yılının ilk çeyreği sonunda 533 \$/ton seviyesine gerilemiştir. Fiyatlar global demir cevheri pazarındaki eğilimlerden etkilenmektedir.
- Yurtiçi Cevher tüketimi 2008 yılında %2,2 oranında düşerek 4,4 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Yurtiçi üretimin büyüme oranı da %16,7 gibi dikkat çekici oranla azalarak 4,67 milyon tona ulaşmıştır. Geçici talep miktarı devam eden inşaat patlamasının etkisi ile %18,5 oranında artarak 7,1 milyon tona çıkmıştır.
- 2009 yılı için hükümet kaynaklı altyapı çalışmalarının etkisiyle çelik talep ve stok miktarının arttığı düşünülmektedir.
- Toplam pazar değeri 2008 yılında 6,35 milyon \$ iken 2009 yılında 5,4 milyon \$'a gerilemiştir.
- Global tüketim ve üretimin 2010 yılında toparlanması öngörülmüş, tüketim için %10,7 ve üretim için %12,2'lik artışlar tahmin edilmiştir. Gelecek talep artışı büyük olasılıkla Asya merkezli olacaktır.
- Yurtiçi çelik fiyatlarının 2010 yılında önemli oranda arttığı tahmin edilmektedir. Mayıs sonu itibari çelik fiyatları %45 artarak 773 \$/ton olarak gerçekleşmiştir.
- 2010 yılında yurtiçi talebin %8,5 artış ile 6,4 milyon ton olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Yurtiçi üretimin %13,6 artarak 5,3 milyon tona ulaşması ve değersel olarak yurtiçi talebin 14 milyar \$ olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Giriş

Demir cevherinin kireç taşı ve kömür ile değişik oranlarda işlenmesi ile 3 ana çeşit çelik meydana gelmektedir. Bunlar; karbon derecesine göre çelikler, paslanmaz/ısı dirençli çelikler ve alaşımlı çeliklerdir. Alaşımlı çeliklerin amacı mukavemet ve uzun ömür sağlamaktır.

Suudi Çelik Pazarı 2 ana bölüme ayrılmıştır. Birincisi kabaca 6 kategoriye ayrılan ve yurtiçinde üretilen ve ithal edilen çelik ürünlerinin satışlarıdır: (1) Direkt indirgenmiş demirden üretilmiş demir kütükler, (2) Uzun çelik ürünler, örneğin: inşaat demirleri ve köşebentler, (3) Sıcak-soğuk çekme çelik teller, (4) Sıcak çekilmiş çelik plakalar, (5) Çelik çubuklar, (6) Diğer çelik parçalar. İkinci bölüm ise hurda çeliğin üretimi ve dağıtılmasıdır. Çelik metalürjik kalitesinde herhangi bir kayıp olmaksızın geri dönüştürülebilir bir üründür.

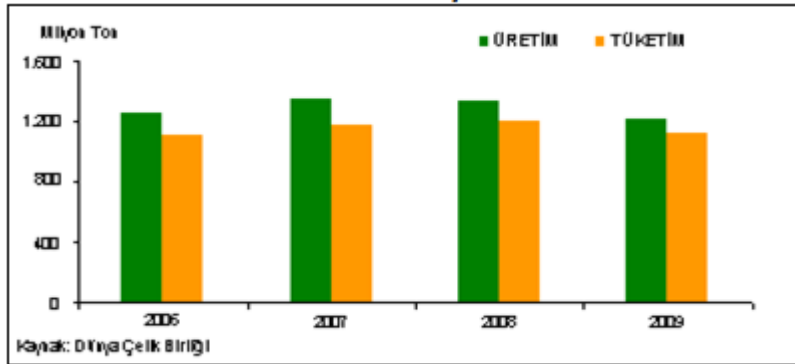
Suudi çelik endüstrisi bir gelişim sürecine girmiş, bu süreçte bir yandan yurtiçinde ithal ürünlerle rekabet ederken diğer taraftan komşu ülke pazarlarında önemli bir yer edinmiştir. Al-Tuwairqi, Al-Rajhi Çelik ve Doğu Çelik Şirketi (SSC) ve diğer firmalar asıl olarak yerel sektörün ihtiyacını karşılama amaçlı üretim yapmaktadırlar. S.Arabistan'ın hızlı gelişen inşaat ve altyapı talepleri üretim kapasitesinin üzerine çıkmış olup ülkenin çelikte net ithalatçı olmasına sebep olmuştur.

Çelik sektörünü geliştirmek ve genişletmek için ölçümler halihazırda devam etmektedir. Krallığın toplam çelik ihracatçı sayısının artması yerel üretim kapasitesinin artmasına, ürün çeşitliliğinin çoğalmasına ve rekabet edebilirliğin geliştirilmesine önemli katkıda bulunmuştur.

Küresel Çelik Pazarı

2008 yılının ikinci yarısının başında küresel kriz çelik sanayini etkilemeye başlamıştır. Finansal seçeneklerin azalmasıyla birlikte inşaat ve otomotiv sektörlerinin durumu hızla kötüleşmiştir. 2008 yılında dünya geneli çelik üretimi ve dünya çelik kullanımı %1,6 oranında düşerek yıllık olarak sırasıyla 1.326 milyon tona ve 1.197 milyon tona gerilemiştir. Çin'in devam eden endüstriyel gelişiminin katkısıyla Asya kıtası üretim ve tüketimin %58 ve %59 ile en büyük paylarını elinde tutmuştur. Orta Doğu'nun üretimden aldığı pay %1,3 gibi küçük bir oran iken tüketimden %4,7 pay almakta ve 26,9 milyon ton açık ile liderliği elinde bulundurmaktadır.

Grafik1: Küresel Çelik Pazarı

Endüstrideki yavaşlama 2009 yılında devam etmiş ve küresel arz-talep 2006 yılı seviyelerinin altına düşmüştür. Üretim ve tüketim, %8,2 ve %6,4 daralarak yıllık 1.219 milyon ton ve 1.121 milyon tona düşmüştür. Ancak üretimin doğuya kayması ile 2009 yılında yeni bir pazar trendi ortaya çıkmıştır ve bu trend ile Çin ve S. Arabistan gibi gelişmekte olan ülkelerin üretimde büyüme gösterdiklerine şahit olunmuştur.

Yerel Pazar Göstergeleri

Suudi Çelik Sektörü'nün gelişimi üzerinde birçok faktörün etkisi bulunmaktadır. Bunlardan en önemli olanı hükümetin petrol dışı ekonomiyi geliştirmedeki kararlılığıdır. 2009 yılındaki daralmaya rağmen, özel sektörün %2,54 büyüme göstermesi ile, reel Petrol Dışı Gayri Safi Yurtiçi Hasıla %3 büyümüştür. Ayrıca 2013 yılına kadarki periyotta hükümet 400 milyar \$ petrol gelirini yeni okulların, üniversitelerin ve demiryolu inşası ile altyapının geliştirilmesi için harcanmasını planlamaktadır. Hükümetin fiziksel ve sosyal altyapının gelişimi konusunda

harcamaları hızlandırması ve bunun yanında özel emlak sektörünün serbestleşmesi, çelik ve çelik ürünlerine olan talebi hızla artırmaktadır.

Krallık son zamanlarda muazzam maden-mineral kaynakları ile tanınmakta olup madencilik ve mineral sektörünün geliştirilerek, hidrokarbonlar ve petrokimyasalların ardından, ekonominin üçüncü direği haline getirilmesi amaçlanmaktadır. S.Arabistan zengin demir cevheri kaynaklarına sahiptir. En büyük kaynağın %42,5'lik oran ve 84 milyon tonluk rezerv ile Savavin Vadisi olduğu bilinmektedir. Bu rezervin 25 yıllık demir bilye üretimi(yıllık yaklaşık 2,2 milyon ton) için yeterlidir ve bu rezervin metalürjik özelliklerinin endüstri standartlarına eşit veya daha iyi kalitede olduğu ispatlanmıştır. Uzun vadeli yerel demir kaynaklarına sahip olması sektörün üretim maliyetlerini azaltmakta ve Körfez İşbirliği Konseyi rakiplerine avantaj sağlamaktadır.

Petrol fiyatları Suudi Çelik Sanayi üzerinde önemli bir rol oynamaktadır. Yükselen petrol fiyatları, yakıt, yükleme ve taşıma masraflarının artmasına neden olmaktadır. Ancak Krallık düşük enerji üretim maliyeti konusunda diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında önemli bir avantaja sahiptir. Çelik Sanayi dünyanın en yoğun enerji kullanılan sektörlerinden biri olup yıllık yaklaşık 2,1811010 milyon BTU enerjiye ihtiyaç duyulmaktadır.

S. Arabistan'ın Dünya Ticaret Örgütü'ne girmesi ile yabancı işletmeciler bir Suudi firma ile işbirliği yaparak ülkede madencilik ve metal işleme sektörlerine girme şansına sahip olmuşlardır. Çelik sanayinde kullanılan elektriğin üretimi için güvenilir ve ulaşılabilir enerji kaynaklarına sahip ülke yabancı yatırımcıların ilgisini çekmektedir. Yabancı yatırımcılar sermayelerini ülkeye getirebilme ve %100'üne sahip olacak şekilde firma kurabilme şansına sahiptirler. Bu sayede hiçbir kısıtlamaya tabi olmaksızın sermayelerinin tamamını ülkelerine geri götürme hakkına sahip olmaktadırlar. Özellikle uygulama esasları ve enerjinin fiyatlandırılması konusunda yatırımcılar Suudi Çelik Sanayi'nde hiçbir ayrımcı muameleyle karşılaşmamaktadırlar.

Pazar Düzenlemeleri

DTÖ'ne üye olması üzerine S.Arabistan yerel sanayinin düzeyi ve yetenekleri doğrultusunda uluslar arası rekabetçiliğin sürdürülebilmesi amacıyla inşaat demiri için %10-%20 arasında değişen miktarlarda koruyucu gümrük vergileri uygulamaya başlamıştır. 2008 yılında, uluslararası piyasalarda yüksek seyreden çelik fiyatlarının olumsuz etkisini azaltmak ve devam eden inşaat projelerinin gecikmelerini önlemek amacıyla, muhtelif çelik ürünlerinde gümrük vergisi %5'e düşürülmüştür.

2010 Nisan ayında S.Arabistan radikal bir kararla çelik inşaat demiri üzerindeki tüm ithal vergilerini kaldırmıştır. Bu karar inşaat demiri hammadde fiyatlarının yükselmeye devam etmesi nedeniyle Krallıktaki çelik kıtlığını azaltmak amacıyla alınmıştır. Hükümetin bu kararı maliyetlerin azalmasını ve ithalatın artarak büyüyen iç pazar ihtiyaçlarının rahatça karşılanmasını sağlamıştır. Buna ek olarak tedarikçiler ile son kullanıcılar arasında bir köprü olan bu karar distribütör ve müteahhitlerin uyguladığı stok politikasını sona erdirmiştir

2008 yılı Nisan ayında yerel tedariki artırmak ve yerel tüketicileri dalgalanan uluslararası fiyatlardan (bu süre zarfında tavan yapmıştı) korumak amacıyla çelik ihracat yasağı yürürlüğe girmiştir. Yasak sonrası ekonomik duraklamanın etkisi ile piyasa küresel ürün fiyatları doğrultusunda hızla azalmış ve Krallıktaki çelik üreticilerinin karlılıkları düşmüştür. Hükümet inşaat demiri üzerindeki ihracat yasağını 2009 yılı Temmuz ayında kaldırmıştır. İhracattaki

serbestlik yerel talepte artışı beraberinde getirmiş ve ihracat için üreticilerin elinde ürün kalmamıştır. Müteahhitler fiyatların yeniden yükselmesi veya ürünlerin yerel pazardan çıkması tehlikesi ile karşı karşıya kalmışlardır. Bu korku nedeniyle projeler için gerekli tüm malzemeleri proje başlangıcında tedarik etme yoluna gitmişlerdir.

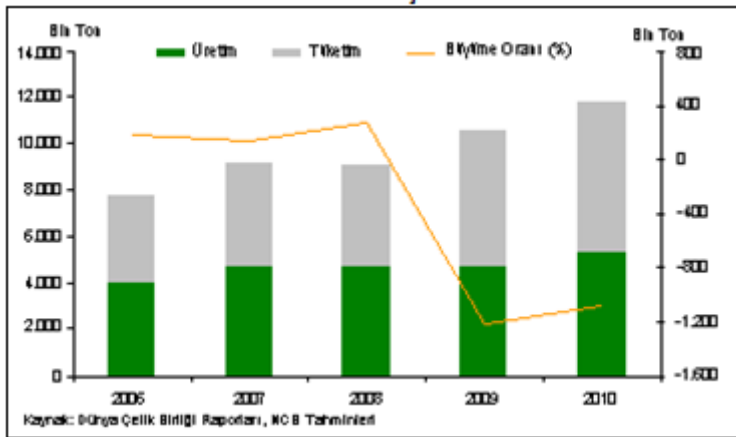
Ancak firmalara ihrac kotaları uygulanması veya yerel ihracatçıların rezervlerinin en az %10'unun hazır şekilde ellerinde bulundurma zorunluluğu gibi ihracatta bazı uygulamaların yürürlüğe konulmasıyla yurtiçi çelik kıtlığının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Birçok yerel çelik üreticisi bu şartları küresel pazarları takip etmeleri nedeni ile gereksiz bulmuş ve artan yurtiçi talep ile yüzleşmek zorunda kalmışlardır.

Suudi Çelik Pazarı

Yurt içi tüketiminin analiz edilebilmesi için öncelikle esas ve geçici taleplerin irdelenmesi gerekmektedir. Çelik için esas talep araçlar ile üretilip tüketilen GSYİH içinde yer alan ürünleri kapsamaktadır. Geçici talepler ise sürdürülen inşaat faaliyetleri için gereken çelik ürünlerini kapsamaktadır. Hacimsel olarak ana pazar tüketimi 2008 yılında bir önceki yıla oranla %2,2 değer kaybıyla 4,67 milyon ton olarak hesaplanmıştır. Ancak aynı yıl geçici çelik talebi %18,5 oranında artış göstermiş ve 7,1 milyon tona ulaşmıştır. Bu artışın sebebi tamamlanan ve 2003-2007 yılları arasında inşaat projeleri sayılarında meydana gelen patlamadır.

Yurt içi üretim mutlak olarak pozitif olmakla birlikte artış oranı %16,7 düşerek üretim hacmi 4,4 milyon tona ulaşmıştır. Arz-talep arasında yaklaşık 0,3 milyon tonluk açık oluşmuştur. Bu açığın en büyük nedeni çelik fiyatlarındaki artış ve müteahhitlik proje sayısıdır. 2008 yılında, inşaat endüstrisinin GSYİH içindeki büyüme payı %1,5 olarak 2002 yılından itibaren görülen en düşük seviyede gerçekleşmiştir. Bankalar arası krediler yaşanan tikanıklıklar ve ekonomik krizin etkisiyle inşaat projelerinde gecikmeler, iptaller ve yeniden ihaleler görülmüştür.

Grafik2: Suudi Çelik Pazarı

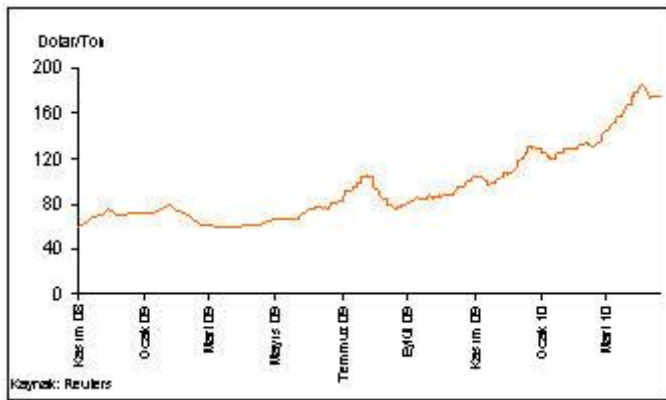

2009 yılında hükümet önemli sosyal ve ekonomik altyapı projelerinin yapılmasına karar vererek inşaat sektörünün ayakta kalmasını sağlamıştır. Bu sayede toplam talep %14,3 oranında artarak 13,1 milyon tona çıkmış, demir cevheri tüketimi %92,9 oranında gerçekleşmiş olup büyüme en yüksek seviyeye ulaşarak 5,9 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Ancak, 2008 yılı ortalarında yürürlüğe konan ihracat yasağı çelik imalatçıların karlılıklarını azaltmış ve onları kapasite kullanım oranlarını düşürmeye zorlamıştır. 2009 yılı Temmuz

ayında kaldırılan yasağa piyasa yeterli tepkiyi gösterememiş ve artan ihtiyacı karşılayamamıştır. Yerel üretim 2009 yılında %0,49 gibi çok küçük bir oranda artarak 4,69 milyon ton seviyelerine ulaşmıştır.

2008 yılı Haziran ayında 1.339 \$ olan ortalama çelik fiyatları 2009 yılı Haziran ayında %55 oranında düşerek 604 \$'a gerilemiştir. Çelik fiyatları ihracat yasağı ve ağırlığını iyice hissettiren ekonomik kriz nedeni ile hızlı bir düşüş eğilimi göstermiştir. Demir cevheri, çelik fabrikalarının %60'la en büyük gider kalemini oluşturmaktadır ve 2008 yılında düşüş trendine giren demir cevheri fiyatları 2009 yılı ilk çeyreğinde 59 \$/ton olarak en düşük seviyeye inmiştir. Bu zamandan itibaren artan faaliyet sayısı ve gelişen ülkelere gelen talep artışı ile değer kazanmaya başlayan demir cevheri 2009 yılı sonunda 118 \$/ton seviyelerine ulaşmıştır.

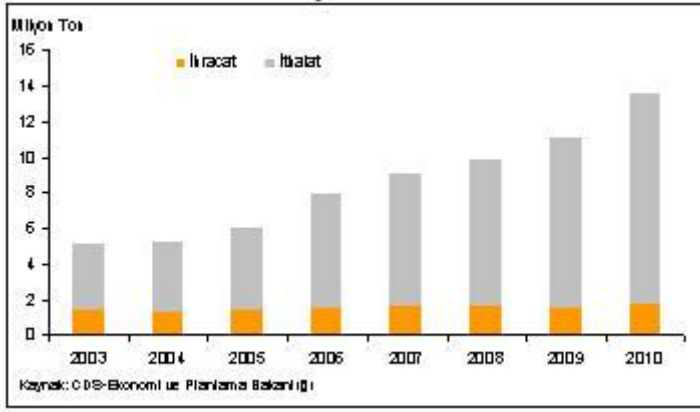
Grafik3: Küresel Demir Cevheri Endeksi

Yıllık ortalama yurt içi çelik fiyatlarını göz önünde bulundurarak yerel tüketimi değer olarak tahmin edebilmek mümkündür. 2008'de toplam Pazar değeri 14,35 milyar \$ ve demir cevheri pazarı 5,52 milyar \$ olmuştur, ancak 2009 yılında bu değerler 7,53 milyar \$ ve 3,44 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

S.Arabistan halen net bir çelik ithalatçısıdır. Krallığın ithal ettiği ana ürünler **inşaat çeliği, endüstriyel çubuklar, profiller, yarı ve sıcak haddelenmiş tel ve plakalardır**. 2008 yılında ithalat miktar olarak %12,33 artarak 8,4 milyon ton ve değer olarak %37,6 artarak 10,5 milyar \$ seviyesine çıkmıştır. 2009 yılındaki yerel üretim noksanlığı nedeniyle fiziksel ithalatın yüksek gümrük vergilerine rağmen %14,9 oranında arttığı kabul edilmektedir. Petrol harici GSYİH 2009 yılında %3,8 artış gösterirken, bu yükselişteki en büyük paylardan birinin %4,7 büyüme ile inşaat sektörü olduğu söylenebilir. Bu artışların arkasındaki itici güç toplamda 11,85 milyon tonu bulan ithalat büyümesidir.

Grafik4: Yerel Çelik İhracat&İthalatı

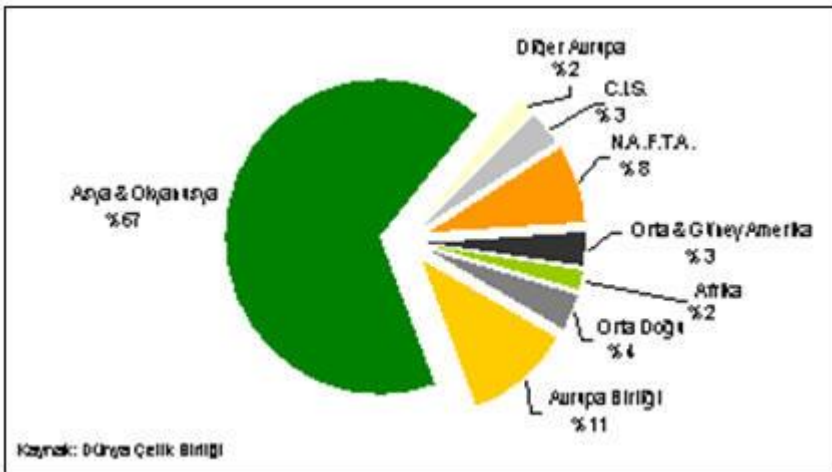

Suudi Arabistan'ın üretilmiş çelik ürünleri ihracatı 2008 yılında değer bazında %17,5 artışla 1,5 milyar \$'a yükselirken miktar bazında %3,8'lik düşüş ile 1,6 milyon tona gerilemiştir. Çelik bağlantılı sektörlerde küresel talepteki düşüş ve 2008 yılında uygulamaya giren ihracat yasağı fiziksel ihracatın azalmasına sebep olmuştur. Ancak 2008 yılında ulaşılan tavan fiyatlar sebebi ile değer bazında ihracat yüksek olarak görülmektedir. Küresel tüketimin azalması ile ihracat beklenildiği üzere %23,6 düşerek miktar olarak 1,2 milyon ton ve değer olarak 853 milyon \$ seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Çelik Sektörü Görünümü

Küresel talep beklenildiği üzere 2010 yılında toparlanmaya başlamış ve %10,7 büyüyerek 1,24 milyar ton olmuştur. Asya kıtası bu toparlanışta başı çekmiş ve ek 120 milyon talepten %53,5 pay almıştır. Orta Doğu'nun tüketimi eski seviyelerine gelmekle kalmayıp, %9,8 oranında büyüyerek 2008 seviyesinin üstüne çıkacağı tahmin edilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerdeki inşaat sektöründe beklenen güçlü geri dönüşün Küresel talebe yön vermesi ve bu durumun Çin, Hindistan, Güney Kore gibi ülkeler üzerine baskı kurarak kapasitelerinin üzerinde üretim yapmaya zorlayacağı öngörülmektedir. 2010 yılında küresel çelik üretim miktarının %12,15 artarak 1,37 milyar tona ulaştığı kabul edilmektedir.

Grafik5: Küresel Tüketim 2010

S.Arabistan'ın Ortadoğu'daki büyümenin öncüsü olması beklenmektedir. Bölgenin talep artışı %42,5 olarak hesaplanmakta olup Krallığın cevher ve geçici tüketim miktarları %8,5 ve

%30,1 artış göstererek 6,4 ile 9,3 milyon tona çıkmıştır. Geçici talepteki artışın sebebi 2009 yılında ikiye katına çıkan sonuçlanmış inşaat proje ihaleleridir. Hükümet kent, eğitim ve rafineri iyileştirmeleri için 37 milyar \$ harcamıştır.

Buna ek olarak, yerel çelik üretiminin 2010 yılında %13,3'lük önemli bir artış gerçekleştirerek 5,3 milyon tona ulaştığı tahmin edilmektedir. İthalatın ise aynı dönemde %23,6 artarak değersel olarak 10,7 milyar \$'a yükseldiği düşünülmektedir. Bu arada ihracat büyüme oranı %18,9'luk bir sıçrama ile 1,4 milyon tona ve değer olarak 1,6 milyar \$ seviyelerine çıkmıştır.

Yıl	Üretim	Tüketim	İthalat	İhracat
2007	4.644	4.500	7.430	1.633
2008	4.667	4.400	8.346	1.572
2009	4.690	5.900	9.592	1.202
2010	5.316	6.400	11.854	1.428

Kaynak:CDS, Dünya Çelik Birliği & NCB Tahminleri

2010 yılının başından itibaren artmaya başlayan çelik fiyatları ile beraber yerel fiyatlar ilk 5 aylık dönemde %45 artarak 773 \$/ton olmuştur. Demir cevheri fiyatları 2010 yılı başından itibaren küresel olarak %48 oranında artmış, ithal çelik bloklar ve hurda çelik fiyatları da benzer artışlar göstermişlerdir. İnşaat sektöründeki büyük talep artışı, demir cevherinin fiyatlarının küresel pazarlardaki hızlı tırmanışı ve yerel üretimde yaşanan kıtlık Krallıktaki artan çelik ürünleri fiyatlarının temel nedenleridir. Kısa vadede fiyatların %50 daha yükselmesi beklenmektedir.

S.Arabistan yıllık 8,4 milyon ton aktif üretim kapasitesine sahiptir. 2010 yılı Nisan ayı sonuna kadar özel sektörden gelen haberler doğrultusunda Krallığın üretim kapasitesinin artırılması amacıyla 2,4 milyar \$'dan fazla yatırım yapıldığı tespit edilmiştir. Halihazırda 7 yeni çelik fabrikasının inşaatı sürmekte olup, 2012 yılının son çeyreğinde devreye girecek fabrikalarla beraber yıllık 7,4 milyon ton ek üretim kapasitesi faaliyete geçecektir.

Proje Adı	Konum	Bütçe (Milyon \$)	Proje Durumu	Üretim Kapasitesi Yıllık	Beklenen Tamamlanma Tarihi
Al-Tuwairqi Grup - Dammam Çelik Fabrikası	Dammam	373	İnşaat Aşamasında	2 milyon ton çelik	2010 - 4. Çeyrek
Atun Çelik Endüstrisi- Yanbu Çelik Fabrikası	Yanbu Sanayi Sitesi	265	İnşaat Aşamasında	1 milyon ton çelik	2012 - 2. Çeyrek
Arcelor Mittal/Bin Jarallah Grup-Dikişsiz Boru Fabrikası	Jubail	670	İnşaat Aşamasında	600 bin ton çelik	2011 - 3. Çeyrek
SOLB-Çelik Fabrikası (1. Faz)	Jizan Ekonomi Sitesi	221	İnşaat Aşamasında	1,5 milyon ton çelik	2011 - 2. Çeyrek
Sulb Ulusal Şirketi-Çelik Bilye Fabrikası		67	İnşaat Aşamasında	300 bin ton çelik bilye	2011 - 2. Çeyrek

Al Rajhi Çelik Sanayi- Güçlendirilmiş Çelik Fabrikası	Cidde	213	İnşaat Aşamasında	1 milyon ton çelik	2011 - 2. Çeyrek
Al Rajhi Çelik Sanayi- Direk İndirgenmiş Demir Fabrikası	Doğu Vilayetleri	500	Beklemede	1,8 milyon ton çelik	
AFCO/HADEED- Jubail Çelik Bilye İmalathanesi	Jubail	630	İnşaat Aşamasında	1 milyon ton çelik bilye	2012 - 4. Çeyrek
SABIC - Demir-Çelik Fabrikası	Jubail Sanayi Sitesi	200	Plan Aşamasında	1 milyon ton çelik	
NASCO - Damman Çelik Bilye Fabrikası	Damman	700	Plan Aşamasında	2 milyon ton çelik bilye	2014 - 4. Çeyrek

AL-TUWAIHQI GRUP (ATG): Krallıktaki inşaat işlerinin ve çelik ihtiyacının artması ile ATG Damman'da yeni bir çelik fabrikası kurmayı planlamıştır. Bu projenin 373 milyon \$ tutması ve yıllık yaklaşık 2 milyon ton kapasiteye sahip olması beklenmektedir. İlk metal üretiminin 2010 yılının 4. çeyreğinde yapılması amaçlanmıştır. Projenin finansının %60'ı Ulusal Ticaret Bankası tarafından geri kalan %40'ı ise 2-3 bankanın konsorsiyumu ile sağlanmaktadır.

AL RAJHI ÇELİK SANAYİ: Önümüzdeki yıllarda iç piyasada beklenen talep artışı ve tedarik payını artırmak amacıyla şirket Cidde şehrinde alışımlı çelik fabrikası kurmayı amaçlamıştır. Tesisin 2011 yılının 2. çeyreğinde faaliyete geçmesi ve yıllık 1 milyon tonluk bir kapasiteye sahip olması amaçlanmaktadır. Toplam kapasite 250-300 bin ton tel ve inşaat demiri ile 700-750 bin ton düz inşaat çeliğinden oluşacaktır. Projenin maliyeti 213 milyon \$ olacak olup proje Suudi Sanayi Geliştirme Fonu(SIDF), Al Rajhi Bankası ve yerel bankalarca finanse edilmektedir.

ARCELOR MITTAL/BİN JARALLAH GRUP: Şirket Jubail Sanayi Bölgesinde dikişsiz boru fabrika kurmayı planlamakta olup tesisin 600 bin ton kapasiteye sahip olması beklenmektedir. Üretimin bir kısmının petrol ve gaz sanayine yönelik geri kalanının ise tesisat borularına yönelik olması planlanmaktadır. Projenin 670 milyon \$'lık maliyeti Suudi Fransi Bank, SDIF Riyad Bank ve Samba tarafından sağlanan kredilerle finanse edilmektedir. Tesisin 2011 yılının 3. çeyreğinde tamamlanması beklenmektedir.

GÜNEY ÇELİK ŞİRKETİ (SOLB): Firma Jizan Ekonomi Şehri'nde yeni bir tesis inşa etmeyi planlamakta olup bu tesisin 500 bin tonu çelik çubuk ve 1 milyon tonu çelik bilye olmak üzere toplamda 1,5 milyon ton kapasiteye sahip olması beklenmektedir. SOLB, SIDF ile 160 milyon \$ tutarında bir kredi anlaşması imzalamış olup, inşaatın birinci fazı giderlerinin 260 milyon \$'ın büyük bir kısmını bu anlaşma ile karşılamaktadır. Kalan kısmın Suudi Fransi Bankası karşılanacağı belirtilmekte olup projenin 2011 yılının 2. çeyreğinde tamamlanması amaçlanmaktadır.

ATOUN ÇELİK SANAYİ (ASI): Yeni tesisin 2. Yanbu Sanayi Sitesi'nde yapılması planlanmaktadır. 530 bin m² alana oturacak tesisin 150-180 mm çapında bilye üretimi yapacağı ve yıllık 1 milyon ton kapasiteye sahip olacağı belirtilmiştir. Tesis ayrıca 500 bin ton kapasite ile 8-32 milimetre çapında inşaat demiri imalatı yapabilecektir. Gelecek yatırımlar ile tel ve mil hadde tesisleri de kullanıma alınacaktır. Projenin 265 milyon \$'a mal olacağı belirtilmiş ancak finans detayları verilmemiştir. Planlanan tamamlanma zamanı 2012 yılının 2. çeyreğidir.

SAFCO/HADEED: Suudi Arabistan Gübre Sanayi ve HADEED firmaları Jubail’de yıllık 1 milyon ton çelik bilya üretim kapasiteli bir fabrika kurmaktadır. Yakıt hammadde kullanımının bir kısmı SAFCO firmasının Dammam’da yer alan fabrikasından geri kalan kısmı ise Petrol ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı’na tamamlanacak proje ile karşılanacaktır. Projenin 2012 yılının son çeyreğinde tamamlanması ve toplam 630 milyon \$’a mal olması beklenmektedir. Finansmanın SIDF ve PIF gibi bağımsız hükümet organlarıncı karşılanacağı bildirilmiştir.

SULB ULUSAL ŞİRKETİ: Firma Krallıkta 300 bin ton kapasiteli olacak bir bilya fabrikası inşaatına devam etmekte olup fabrikada hammadde olarak Libya ve Güney Afrika’dan ithal edilmiş sıcak haddelenmiş demir ile Krallıktaki atık metallerin kullanılması planlanmaktadır. Projenin maliyeti 67 Milyon \$ olup üretimin 2011 yılının 2. çeyreğinde başlaması planlanmaktadır.

Suudi Çelik Sanayi’nde yakın gelecekte de büyümenin devam etmesi öngörülmekte olup, halen planlanma aşamasında veya hammadde problemleri nedeniyle inşaatı durdurulmuş projeler bulunmaktadır. (Tablo 2)

SONUC

Ekonomik kriz çelik pazarını olumsuz yönde etkilemiştir. 2009 yılında küresel tüketim ve üretim sırasıyla %6,4 ve %8,2 oranında küçülerek 1,12 ve 1,21 milyar ton olarak gerçekleşmiştir. Suudi Arabistan için, yükselen çelik fiyatları ve 2008 yılında azalan inşaat aktiviteleri nedeniyle yurtiçi demir cevheri kullanımını %2,2 oranında düşerek 4,4 milyon tona gerilemiştir. Ayrıca fiyatlarda düşme eğiliminin olması nedeniyle üretimin büyüme oranı %16,4 küçülmüştür. Aynı anda geçici taleplerdeki artış ve kriz öncesi imzalanan ve devam eden inşaat çalışmaları düşme miktarlarını azaltmıştır.

Hükümetin 2009 yılında altyapı çalışmalarına hız vermesi ile tüketim ve üretim artmıştır. Fakat 2008 yılının ortalarında yürürlüğe giren ihracat yasağı çelik imalatçıların karlılıklarını düşürmüş ve üretim miktarlarını azaltmalarına neden olmuştur. Bu zaman zarfında demir cevheri tüketimi %34,1 oranında artarken üretim %0,49 gibi küçük bir oranda artış göstermiştir. Aynı dönemde Suudi çelik ihracatı da ihracat yasağından etkilenmiş ve büyük bir düşüş göstermiştir. İthalat ise ülkedeki talebi karşılamak için büyük bir artış göstermiştir.

Gelişmekte olan ülkelerin talep miktarının artması ile küresel çelik pazarının yeniden hareketleneceği ve dünya genelinde tüketim ve üretimin %10,7 ile %12,2 oranında artacağı öngörülmüştür. Krallıktaki demir cevheri ve geçici taleplerin %8,5 ve %30,1 artacağı 6,4 ile 9,3 milyon tona çıkacağı tahmin edilmiştir. Üretimin %13,3 artışla 5,3 milyon tona çıkacağı öngörülmektedir. Şu anda Krallığın üretim kapasitesi 8,4 milyondur fakat ilan edilen 7 adet projenin tamamlanması ile 2012 sonunda ülke kapasitesinin 7,4 milyon daha artması beklenmektedir.

Kaynak: NCB, Ağustos 2010